

اتفاقی عجیب در تولید خودروسازان بزرگ ایران

تولید خودرو در خودروسازان بزرگ (ایران خودرو و سایپا) در اردیبهشت ماه سال جاری به طرز عجیبی کاهش یافته است که از دنده عقب خودروسازان آن هم برخلاف شعارهایی مبنی بر عزم جدی در افزایش تولید حکایت دارد؛ این در حالی است که به گفته خودشان با افزایش عمق داخلی سازی خودروها و قطعات آنها و همچنین عدم وابستگی به واردات، دیگر تحریم‌ها هم نمی‌تواند بهانه‌ی مناسبی برای توجیه این افت تولید باشد.

به گزارش خبرنگاران صنعت و تجارت، گزارش خبر، آمار تولید انواع خودروها در اردیبهشت ماه امسال و مقایسه آن با مدت مشابه سال گذشته نشان از افت ۲۹ درصدی تولید در گروه صنعتی ایران خودرو و ۱۵.۴ درصدی در گروه سایپا دارد. در آمار تجمعی تولید طی دو ماه نخست امسال نیز ایران خودرو با کاهش ۱.۴ درصدی تولید نسبت به دوماه ابتدایی سال گذشته مواجه شده اما سایپا در دو ماهه امسال نسبت به دو ماه نخست سال گذشته، رشد ۲۴.۳ درصدی تولید داشته است.

گروه صنعتی ایران خودرو در اردیبهشت ماه سال جاری ۳۶ هزار و ۷۲۶ دستگاه از انواع خودروها تولید کرده است که نسبت به ۵۱ هزار و ۷۳۶ دستگاه تولید شده در دومین ماه از سال گذشته ۱۳۹۹ با افت ۲۹ درصدی روبرو شده است. از این میزان خودرو تولید شده در اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ حدود ۳۶ هزار و ۳۱۰ دستگاه متعلق به سواری‌های تولیدی است که نسبت به ۵۰ هزار و ۶۷۶ دستگاه تولید شده در مدت مشابه سال گذشته ۲۸.۳ درصد کاهش تولید را نشان می‌دهد.

تولید وانت که در اردیبهشت ماه سال گذشته ۸۲۲ دستگاه بوده، امسال در همین ماه به یک دستگاه رسیده و ۹۹.۹ درصد کاهش تولید را ثبت کرده است. این در حالی است که در اردیبهشت ماه امسال هیچ وانتی تولید نشده و نسبت به ۴۷ ون تولید شده در مدت مشابه سال گذشته، ۱۰۰ درصد کاهش یافته است.

در مقابل اما در گروه صنعتی ایران خودرو در دومین ماه سال جاری آمار تولید خودروهای سنگین افزایشی ثبت شده است. اردیبهشت ماه امسال با رشد ۱۵۹.۱ درصدی ۵۷ دستگاه مینی‌بوس، میدل‌باس و اتوبوس تولید شده است. در مدت مشابه سال ۱۳۹۹، تنها ۲۲ دستگاه از خودروهای مذکور به مرحله تولید رسیده بود.

در نهایت نیز تولید کامیونت، کامیون و کشنده نیز از ۱۶۹ دستگاه در اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ به ۳۵۸ دستگاه در اردیبهشت ۱۴۰۰ رسیده که رشد ۱۱۱.۸ درصدی تولید را نشان می‌دهد.

آمار تجمعی تولید انواع خودروها از ابتدای سال جاری تا پایان اردیبهشت ماه نشان می‌دهد که تولید در ایران خودرو از ۶۶ هزار و ۸۷۵ دستگاه تولیدی در دو ماه نخست سال گذشته ۱.۴ درصد کمتر شده و به ۶۵ هزار و ۹۶۹ دستگاه رسیده است.

تولید در سایپا در اردیبهشت ماه کاهش یافته اما در مجموع دوماه افزایشی در دیگر خودروسازان بزرگ کشور نیز گزارش وضعیت تولید نشان می‌دهد که این خودروسازان از ۴۴ هزار و ۵۵۳ دستگاه انواع خودرو تولید شده اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ به ۳۷ هزار و ۶۹۶ دستگاه در مدت مشابه سال ۱۴۰۰ رسیده و ۱۵.۴ درصد افت تولید را رقم زده است.

از این تعداد خودرو تولیدی در اردیبهشت ماه امسال، ۳۲ هزار و ۹۷۷ دستگاه آمار تولید سواری‌های سایپا است که با افت ۱۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۳۹ هزار و ۳۲۵۱ بوده، مواجه شده است.

تولید ون در سایپا نیز افت ۱۰۰ درصدی داشته و همان یک دستگاهی که در اردیبهشت ماه سال گذشته تولید شد هم به تولید در اردیبهشت ۱۴۰۰ نرسید. علاوه بر این همچون سال گذشته در اردیبهشت ماه امسال هیچ مینی‌بوس، میدل‌باس و اتوبوسی در سایپا تولید نشد. در مدت مشابه سال ۱۳۹۹، تنها ۲۲ دستگاه از خودروهای مذکور به مرحله تولید رسیده بود.

تولید وانت و انواع کامیونت، کامیون و کشنده اما افزایشی بوده است. تعداد وانت‌های تولیدی سایپا در اردیبهشت سال جاری ۴۶۶۶ دستگاه است که نسبت به ۵۲۵۱ دستگاه تولید شده در اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ رشد ۱۱.۱ درصدی داشته است.

۵۳ کامیونت، کامیون و کشنده تولید شده در اردیبهشت ماه امسال نیز سه دستگاه بیشتر از سال گذشته بوده و شش درصد رشد را ثبت کرده است. برخلاف ایران خودرو آمار تجمعی تولید انواع خودروها در سایپا طی دو ماه نخست سال جاری نشان از افزایش ۲۴.۳ درصدی تولید نسبت به دو ماه نخست سال گذشته دارد که از مجموع ۵۳ هزار و ۶۷۲ دستگاه به ۶۶ هزار و ۶۹۴ دستگاه رسیده است.

سوال اینجاست که پس از گذراندن سال‌های رونق تولید، جهش تولید و البته رسیدن به مراحل بالایی از خودکفایی و افزایش عمق داخلی‌سازی‌ها (به گفته خود خودروسازان) چرا در سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها، خودروسازان با افت تولید مواجه شده‌اند؟

این درحالی است که گزارش ارائه شده، آمار تولیدات خودروسازان بوده و به تبع تعداد کثیری از این خودروهای تولیدی به‌ویژه در سواری‌ها به سبب کسری قطعات یا هر عامل دیگر، ناقص می‌مانند و امکان عرضه به بازار را پیدا نخواهند کرد.

آیا علت این افت تولید یا افزایش خودروهای ناقص، همان صحبت‌ها و گلایه‌های خودروسازان و قطعه‌سازان از کمبود نقدینگی، افزایش بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان یا زبان‌دهی خودروسازان ناشی از قیمت‌گذاری دستوری خودروهاست یا عاملی غیر از این‌ها، همچون کوتاهی خودروسازان دارد؟!